

Säkerhetspolisens behandling av känsliga personuppgifter i underrättelseverksamheten

1. Sammanfattning

Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden har granskat Säkerhetspolisens behandling av känsliga personuppgifter om etniskt ursprung och politiska åsikter i en gemensamt tillgänglig uppgiftssamling som rör kontraspionage i Säkerhetspolisens centrala underrättelsesystem för bearbetning och analys. Granskningen har omfattat ett urval av personregistreringar och har begränsats till frågan om det är absolut nödvändigt att behandla de känsliga personuppgifterna. Nämnden bedömer att behandlingen av de granskade känsliga personuppgifterna är lagenlig i det avseendet.

2. Bakgrund

2.1. Inledning

Den 20 september 2023 beslutade nämnden att granska Säkerhetspolisens behandling av känsliga personuppgifter i en i förväg bestämd uppgiftssamling i myndighetens centrala underrättelsesystem för bearbetning och analys.

Granskningen har avsett Säkerhetspolisens behandling av känsliga personuppgifter om etniskt ursprung och politiska åsikter inom verksamhetsområdet kontraspionage. Granskningen begränsades till frågan om behandlingen av de känsliga personuppgifterna är absolut nödvändig för ändamålet med behandlingen.

2.2. Rättsliga utgångspunkter

En grundläggande förutsättning för att Säkerhetspolisen ska få behandla personuppgifter är att det är nödvändigt för att utföra någon av de uppgifter som anges i 2 kap. 1 § lagen (2019:1182) om Säkerhetspolisens behandling av personuppgifter (SDL). Enligt paragrafen får personuppgifter t.ex. behandlas om det är nödvändigt för att förebygga, förhindra eller upptäcka brottlig

verksamhet som innefattar brott mot Sveriges säkerhet. Därutöver gäller att personuppgifter får behandlas bara för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål (2 kap. 3 § första meningen SDL).

Personuppgifter som avslöjar ras, etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse eller medlemskap i fackförening eller som rör hälsa, sexualliv eller sexuell läggning (känsliga personuppgifter) får som huvudregel inte behandlas (2 kap. 9 § första stycket SDL). Om uppgifter om en person behandlas får de dock kompletteras med känsliga personuppgifter om det är absolut nödvändigt för ändamålet med behandlingen (2 kap. 9 § andra stycket SDL). Med hänsyn till den restriktivitet som ligger i uttrycket ”absolut nödvändigt” måste behovet av att göra sådana kompletteringar prövas noga i det enskilda fallet.¹

3. Utredningen

3.1. Genomförande

Den 7 och 17 november 2023 genomfördes en inspektion hos Säkerhetspolisen. Sökningar gjordes i den aktuella uppgiftssamlingen på sökbegrepp i form av ord som kan avslöja känsliga personuppgifter om etniskt ursprung och politiska åsikter.

Tio dokument i vilka sökningarna gav träff valdes ut för närmare granskning. I fem av dokumenten behandlades uppgifter om etniskt ursprung och i resterande fem uppgifter om politiska åsikter.

Efter inspektionen har Säkerhetspolisen på nämndens begäran besvarat frågor rörande vissa av dokumenten. Nämndens iakttagelser beträffande två av dokumenten redovisas i avsnitt 3.2 och i avsnitt 3.3 återges en sammanfattning av Säkerhetspolisens svar.

3.2. Nämndens iakttagelser

Exempel 1 avser ett dokument i vilket det bl.a. anges att en person (person A) uppger att en annan person är kurd.

Exempel 2 avser ett dokument i vilket det bl.a. anges att en person är ”socialist member” i ett visst lands parlament.

---

¹ Prop. 2018/19:163 s. 225.

3.3. Säkerhetspolisens svar

I sitt remissvar har Säkerhetspolisen motiverat varför det är absolut nödvändigt att behandla uppgifterna med hänsyn till ändamålet med behandlingen. Myndigheten har angett bl.a. följande skäl.

Behandlingen av den känsliga personuppgiften i exempel 1 är i sammanhanget absolut nödvändig eftersom den är av betydelse vid bedömningen av person A:s pålitlighet och sanningsenlighet i övrigt.

Exempel 2 avser uppgifter om en person som är grundare till en organisation som bedriver säkerhetshotande verksamhet mot ett annat lands intressen. Uppgiften om personens politiska åsikt är absolut nödvändig att behandla eftersom organisationen kan använda samma tillvägagångssätt vid säkerhetshotande verksamhet mot Sverige.

4. Nämndens bedömning

Nämnden bedömer, efter erhållna svar och förtydliganden från Säkerhetspolisen, att de granskade känsliga personuppgifterna är absolut nödvändiga för ändamålet med behandlingen. Behandlingen är därmed lagenlig i det avseendet.

5. Beslut

Med detta uttalande avslutas ärendet.

På Säkerhets- och integritetsskyddsnämndens vägnar

Gunnel Lindberg

I avgörandet har deltagit: Gunnel Lindberg (ordförande), Anti Avsan, Charlotta Bjälkebring Carlsson, Matheus Enholm, Stephen Jerand, Jon Karlfeldt, Helene Odenjung och Per Schöldberg (enhälligt).

Föredragande: Kristina Tillander

Expedition till:

Säkerhetspolisen, Rättsenheten (dnr 2023-21841-5)

Kopia för kännedom till:

Integritetsskyddsmyndigheten